

บทที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการประมาณฟังก์ชันการอยู่รอดของกรรมธรรม์ประกันชีวิต สำหรับข้อมูลที่มีปัญหาทางด้านการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเวลาและงบประมาณ ทำให้ข้อมูลที่จัดเก็บได้เป็นข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ โดยข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลที่มีค่าถูกตัดทิ้งทางขวา ประเภทที่ 1 โดยศึกษาลักษณะของการแจกแจงการอยู่รอด 3 แบบคือ การแจกแจงแบบไวบูลล์ การแจกแจงแบบลอกนอร์มอล และการแจกแจงแบบพาเรโต โดยกำหนดให้แต่ละการแจกแจงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6 เนื่องจากการศึกษาข้อมูลของการประกันชีวิตในอดีตของกรรมธรรม์ที่มีระยะเวลาการชำระเบี้ยประกันภัย 20 ปี พบว่าผู้เอาประกันจะชำระเบี้ยประกันภัยโดยเฉลี่ยประมาณ 6 ปี

2.1 ทฤษฎีพื้นฐาน

2.1.1 ประเภทของการถูกตัด (Type of Censoring)

1. การถูกตัดประเภทที่ 1 (Type I Censoring)

ข้อมูลที่ถูกตัดประเภทที่ 1 เกิดขึ้นเนื่องจากมีการกำหนดเวลาการสิ้นสุดการเก็บข้อมูลไว้ล่วงหน้า (Fixed Censoring Time) ด้วยค่าคงที่ T_c ตัวอย่างเช่นการศึกษาระยะเวลาดังอยู่ของกรรมธรรม์ที่กำหนดระยะเวลาในการศึกษาไว้เท่ากับ 5 ปี แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเริ่มทำการบันทึกข้อมูลตั้งแต่ผู้เอาประกันภัยเริ่มทำประกันจนกระทั่งขาดส่งเบี้ยประกัน หรือมีการยกเลิกกรรมธรรม์ก่อนครบกำหนดสัญญาเอาประกันภัย ผู้เอาประกันภัยที่ขาดการส่งเบี้ยประกันในช่วงก่อนที่กรรมธรรม์จะมีมูลค่ากรรมธรรม์เป็นผลทำให้เกิดการขาดอายุกรรมธรรม์ (Lapsation) แต่ถ้าผู้เอาประกันภัยขาดการส่งเบี้ยประกันหลังจากที่กรรมธรรม์จะมีมูลค่ากรรมธรรม์แล้วผู้เอาประกันภัยจะได้รับมูลค่าเวนคืนเงินสด หรือเปลี่ยนกรรมธรรม์เป็นแบบกรรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จ หรือกรรมธรรม์แบบขยายระยะเวลา จนกระทั่งขาดการชำระเบี้ยประกันภัย จะถือว่าข้อมูลของกรรมธรรม์ไม่ถูกตัดทิ้ง สำหรับข้อมูลของกรรมธรรม์ที่มีผลบังคับ (Inforce) คือกรรมธรรม์ที่ยังส่งเบี้ยประกันภัยจนสิ้นสุดเวลาที่ทำการศึกษา นั้นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จะมีลักษณะเป็นข้อมูลที่มีค่าถูกตัดประเภทที่ 1 โดยเวลาที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าเท่ากับ 5 ปี

ถ้า $T_1, T_2, T_3, \dots, T_n$ เป็นค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัดที่มีการแจกแจงเหมือนกันและเป็นอิสระกัน T_c เป็นเวลาที่ค่าสูงสุดกำหนดไว้ล่วงหน้า จะได้ตัวแปรสุ่มของค่าสังเกต $Y_1, Y_2, Y_3, \dots, Y_n$ ซึ่ง

$$Y_i = \begin{cases} T_i & ; T_i \leq T_c \\ T_c & ; T_i > T_c \end{cases}$$

โดยมีฟังก์ชันความควรจะเป็น (Likelihood Function) ดังนี้

$$L(y_i) = \begin{cases} f(y_i) & \text{ถ้าค่าสังเกตไม่ถูกตัดทิ้ง} \\ P(T_i > T_c) = S(T_c) & \text{ถ้าค่าสังเกตถูกตัด} \end{cases}$$

และมีฟังก์ชันความควรจะเป็นรวมดังนี้

$$L = \prod_{i \in u} f(y_i) \prod_{i \in c} S(T_c)$$

$i \in u$ หมายถึงค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัดทิ้ง

$i \in c$ หมายถึงค่าสังเกตที่ถูกตัดทิ้ง

2. การถูกตัดประเภทที่ 2 (Type II Censoring)

ในบางกรณีไม่อาจกำหนดเวลา หรือค่าสูงสุดของการตัดข้อมูลที่เหมาะสมได้ ดังนั้น จะกำหนดจำนวนค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัดแทน นั่นคือเมื่อค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัดเกิดขึ้นครบจำนวนที่กำหนดแล้วก็หยุดการทดลอง เช่นการทดลองอายุการใช้งานของหลอดไฟ จะกำหนดจำนวนหลอดไฟที่เสื่อมสภาพไว้ล่วงหน้า เริ่มทดลองโดยเปิดหลอดไฟทำงานทั้งหมดเริ่มบันทึกเวลาและนับจำนวนหลอดไฟที่เสื่อมสภาพ เมื่อได้จำนวนหลอดไฟที่เสื่อมสภาพครบแล้วก็จะหยุดทำการทดลอง

ถ้า N คือจำนวนข้อมูลทั้งหมดและกำหนด n คือจำนวนค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัด $n \leq N$ ให้ $T_1 \leq T_2 \leq T_3 \dots \leq T_n$ เป็นค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัด และ $T_{n+1} \leq T_{n+2} \leq T_{n+3} \dots \leq T_N$ เป็นค่าสังเกตที่ถูกตัด ซึ่ง $T_i \geq T_n$; $i = n+1, n+2, \dots, N$ ไม่ทราบค่าที่แท้จริงของค่าสังเกตดังนั้น Y_i เป็นตัวแปรสุ่มของค่าสังเกตซึ่ง

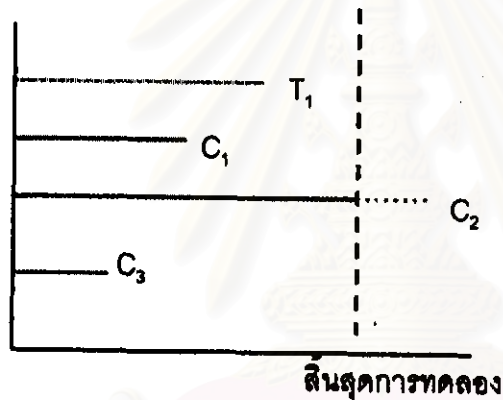
$$Y_i = \begin{cases} T_i & \text{เมื่อ } i \leq n \\ T_n & \text{เมื่อ } i = n+1, n+2, \dots, N \end{cases}$$

ฟังก์ชันความหนาแน่นร่วมของค่าสังเกตคือ

$$\frac{N!}{(N-n)!} f(y_1)f(y_2)\dots f(y_n)[S(y_n)]^{N-n}$$

3. การตัดแบบสุ่ม (Random Censoring)

ข้อมูลลักษณะนี้เกิดขึ้นคล้ายกับการตัดประเภทที่ 1 คือมีการกำหนดค่าสูงสุดหรือกำหนดเวลาไว้ล่วงหน้า แต่การตัดข้อมูลอาจจะเกิดขึ้นก่อนนั้นได้ เช่นการทดลองทางการแพทย์ที่คนไข้ที่ทำการศึกษาดอนตัวออกจากการทดลองก่อนสิ้นสุดการทดลอง หรือคนไข้ยังมีชีวิตอยู่รอดเมื่อสิ้นสุดการทดลอง หรือ คนไข้เสียชีวิตเนื่องจากสาเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับสิ่งที่กำลังศึกษาทดลอง เป็นต้น จึงไม่สามารถทราบค่าที่แน่นอนของค่าสังเกตนั้นได้ รูปที่ 2.1 แสดงลักษณะความเป็นไปได้ของข้อมูลถูกตัดแบบสุ่ม

รูปที่ 2.1 แผนภาพแสดงการเกิดค่าถูกตัดแบบสุ่ม

คนไข้คนที่ 1 เข้าทำการทดลองตั้งแต่เริ่มการทดลอง และเสียชีวิตที่เวลา T_1 จะถือว่าเป็นค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัดทิ้ง

คนไข้คนที่ 2 เข้าทำการทดลองตั้งแต่เริ่มการทดลอง และถอนตัวจากการทดลองที่เวลา C_1 จะถือว่าเป็นค่าสังเกตที่ถูกตัดทิ้ง

คนไข้คนที่ 3 เข้าทำการทดลองตั้งแต่เริ่มการทดลอง และมีชีวิตอยู่รอดจนสิ้นสุดการทดลอง จะถือว่าเป็นค่าสังเกตที่ถูกตัดทิ้ง C_2

คนไข้คนที่ 4 เข้าทำการทดลองตั้งแต่เริ่มการทดลอง และเสียชีวิตเนื่องจากสาเหตุอื่นที่เวลา C_3 จะถือว่าเป็นค่าสังเกตที่ถูกตัดทิ้ง

ถ้า $T_1, T_2, T_3, \dots, T_n$ เป็นตัวแปรสุ่มของค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัดที่มีการแจกแจงเหมือนกันและเป็นอิสระกันมีฟังก์ชันการอยู่รอดและฟังก์ชันความหนาแน่น S และ f ตามลำดับ และ $C_1, C_2, C_3, \dots, C_n$ เป็นตัวแปรสุ่มของค่าสังเกตที่ถูกตัดที่มีการแจกแจงเหมือนกันและเป็นอิสระกันมีฟังก์ชันการอยู่รอดและฟังก์ชันความหนาแน่น G และ g ตามลำดับ

ดังนั้น T_i และ C_i ; $i=1,2,3,\dots,N$ เป็นอิสระ จากนิยามการตัดหึ่งแบบสุ่ม นิยามให้ $Y_i = \min(T_i, C_i)$ จะได้ค่าสังเกตสุ่ม $Y_1, Y_2, Y_3, \dots, Y_n$ ดังนี้

$$Y_i = \begin{cases} T_i & \text{ถ้า } T_i \leq C_i \text{ (ไม่ถูกตัดหึ่ง)} \\ C_i & \text{ถ้า } T_i > C_i \text{ (ถูกตัดหึ่ง)} \end{cases}$$

$$\delta_i = \begin{cases} 1 & \text{ถ้า } T_i \leq C_i \text{ (ไม่ถูกตัดหึ่ง)} \\ 0 & \text{ถ้า } T_i > C_i \text{ (ถูกตัดหึ่ง)} \end{cases}$$

จะมีฟังก์ชันความควรจะเป็นดังนี้

$$L(y_i, \delta_i) = \begin{cases} f(y_i)G(y_i) & \text{ถ้า } \delta_i = 1 \\ g(y_i)S(y_i) & \text{ถ้า } \delta_i = 0 \end{cases}$$

และมีฟังก์ชันความควรจะเป็นรวมดังนี้

$$L = \left[\prod_{i \in N} f(y_i) \prod_{i \in N} G(y_i) \right] \left[\prod_{i \in C} g(y_i) \prod_{i \in C} S(y_i) \right]$$

เนื่องจาก $G(y_i)$ และ $g(y_i)$ ไม่เกี่ยวข้องกับพารามิเตอร์ที่สนใจ จึงละไว้โดยใช้ฟังก์ชันความควรจะเป็นดังนี้

$$L = \left[\prod_{i \in N} f(y_i) \prod_{i \in C} S(y_i) \right]$$

$i \in N$ หมายถึงค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัดหึ่ง

$i \in C$ หมายถึงค่าสังเกตที่ถูกตัดหึ่ง

4. การตัดแบบอื่น (Other Type of Censoring)

นอกจากการตัดประเภทที่ 1 การตัดประเภทที่ 2 และการตัดแบบสุ่ม ซึ่งที่กล่าวมาเป็น การตัดทางขวา ยังมีการตัดทางซ้าย (Left Censoring) และการตัดทางซ้ายและทางขวา (Left and Right Censoring) ข้อมูลที่ถูกตัดทางซ้าย เช่น การรับประกันภัยรถยนต์จะกำหนดความเสียหายส่วนแรก (Deductible) ที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบ ดังนั้นข้อมูลการจ่ายค่าสินไหมทดแทนที่บริษัท เก็บไว้จะเป็นข้อมูลเฉพาะกรณีที่ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นมากกว่าค่าเสียหายส่วนแรก และถ้าบริษัทรับประกันภัยนี้ได้ส่งต่อไปกับบริษัทประกันต่อ ซึ่งบริษัทรับประกันภัยจะกำหนดความรับผิดชอบสูงสุดของบริษัทเอาไว้ ความสูญเสียส่วนที่เกินจากที่กำหนดนี้บริษัทรับประกันต่อจะเป็นผู้รับผิดชอบ ดังนั้นข้อมูลของบริษัทรับประกันภัยมืออยู่จึงเป็นความสูญเสียที่มากกว่าความเสียหายส่วนแรกและไม่เกินจำนวนสูงสุดที่รับผิดชอบ

2.1.2 ฟังก์ชันการอยู่รอดและฟังก์ชันการสูญเสีย (Survival Function and Hazard Function)

ให้ T เป็นตัวแปรสุ่มของระยะเวลาการอยู่รอด

$f(t)$ เป็นฟังก์ชันความหนาแน่นของ T (Probability density Function)

$F(t)$ เป็นฟังก์ชันการแจกแจงของ T (Distribution Function)

$S(t)$ เป็นฟังก์ชันการแจกแจงการอยู่รอดของ T (Survival Function)

$h(t)$ เป็นฟังก์ชันความสูญเสียหรืออัตราการสูญเสียของ T (Hazard Function)

ซึ่งนิยามของฟังก์ชัน $S(t)$ คือความน่าจะเป็นที่ตัวแปรสุ่ม T จะมีค่ามากกว่า t

$$S(t) = \Pr(T > t)$$

$$= \int_t^{\infty} f(t) dt$$

$$= 1 - \Pr(T \leq t)$$

$$= 1 - F(t)$$

โดยที่ $S(t)$ มีคุณสมบัติดังนี้

1. $S(t)$ เป็นฟังก์ชันไม่เพิ่ม (Nonincreasing Function)
2. $S(t)$ เป็นฟังก์ชันต่อเนื่องของ t
3. $S(t) = 1$ เมื่อ $t = 0$
4. $S(t) = 0$ เมื่อ $t = \infty$

นิยามฟังก์ชัน $h(t)$ แทนฟังก์ชันการสูญเสียที่มีค่าเท่ากับลิมิตของความน่าจะเป็นที่ตัวแปรสุ่ม T จะมีค่าอยู่ในช่วงสั้นๆ $(t, t + \Delta t)$ ต่อหน่วยเวลา Δt เมื่อกำหนดค่า $T > t$ และ $h(t)$ กำหนดดังนี้

$$\begin{aligned} h(t) &= \lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{\Pr(t \leq T < t + \Delta t / T \geq t)}{\Delta t} \\ &= \lim_{\Delta t \rightarrow 0} \frac{[F(t + \Delta t) - F(t)]}{(1 - F(t))\Delta t} \\ &= \frac{d}{dt} F(t) \frac{1}{1 - F(t)} \\ &= \frac{f(t)}{1 - F(t)} \\ &= \frac{f(t)}{S(t)}, t > 0 \end{aligned}$$

กรณีเมื่อ T เป็นตัวแปรสุ่มที่ไม่ต่อเนื่อง และมีค่าเป็น $t_1, t_2, t_3, \dots, t_n$ โดยที่ $0 \leq t_1 < t_2 < t_3 < \dots < t_n$ ดังนั้นฟังก์ชันความน่าจะเป็น (Probability Function) กำหนดได้ดังนี้

$$p(t_j) = \Pr(T = t_j) \quad j = 1, 2, 3, \dots$$

และฟังก์ชันการอยู่รอด $S(t)$ คือ

$$\begin{aligned} S(t) &= \Pr(T \geq t_j) \\ &= \sum_{j=j_2} p(t_j) \end{aligned}$$

ดังนั้นฟังก์ชันการสูญเสีย $h(t)$ แสดงได้ดังนี้

$$\begin{aligned} h(t) &= \Pr(T = t_j / T \geq t_j) \\ &= \frac{p(t_j)}{S(t_j)} \end{aligned}$$

2.1.3 ฟังก์ชันความหนาแน่น ฟังก์ชันการแจกแจง ฟังก์ชันการรอดอยู่รอด และค่าคาดหวัง ของการแจกแจงภายใต้การศึกษานี้

สำหรับการวิจัยครั้งนี้พิจารณารูปแบบการแจกแจงการรอดอยู่รอด 3 รูปแบบ คือ

1. การแจกแจงไวบูลล์ (Weibull Distribution) มี τ และ c เป็นพารามิเตอร์

$$f(t) = \begin{cases} c\tau t^{\tau-1} \exp[-ct^\tau] & , t \geq 0, c > 0, \tau > 0 \\ 0 & , t < 0 \end{cases}$$

$$F(t) = 1 - \exp[-ct^\tau]$$

$$S(t) = \exp[-ct^\tau]$$

$$E(t) = \frac{\Gamma(1 + 1/\tau)}{c^{1/\tau}}$$

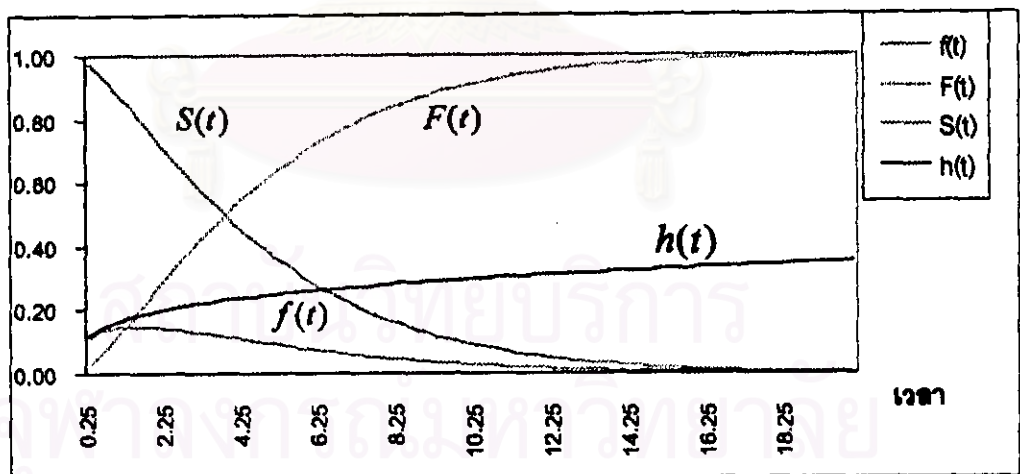
โดยกำหนดให้

$$\tau = 1.5$$

$$c = 0.05$$

$$E(t) = 6$$

สำหรับรูปแบบของฟังก์ชันความหนาแน่น ฟังก์ชันการแจกแจงสะสม ฟังก์ชันการรอดอยู่รอด และฟังก์ชันภาวะภัย ของการแจกแจงแบบไวบูลล์ ได้แสดงไว้ดังรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ของฟังก์ชัน $f(t)$, $F(t)$, $S(t)$ และ $h(t)$ เมื่อมีการแจกแจงแบบไวบูลล์

2. การแจกแจงลอการิทึม (Lognormal Distribution) มี μ และ δ เป็น พารามิเตอร์

$$f(t) = \begin{cases} \frac{\exp\left[-\frac{(\ln t - \mu)^2}{2\delta^2}\right]}{\sqrt{2\pi}\delta}, & t > 0, -\infty < \mu < \infty, \delta > 0 \\ 0, & t \leq 0 \end{cases}$$

$$F(t) = \Phi\left[\frac{\ln(t) - \mu}{\delta}\right]$$

เมื่อ $\phi(x)$ คือฟังก์ชันการแจกแจงปกติมาตรฐาน

$$\phi(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_0^x \exp\left[-\frac{u^2}{2}\right] du$$

$$S(t) = 1 - \Phi\left[\frac{\ln(t) - \mu}{\delta}\right]$$

$$E(t) = \exp\left(\mu + \frac{\delta^2}{2}\right)$$

โดยกำหนดให้

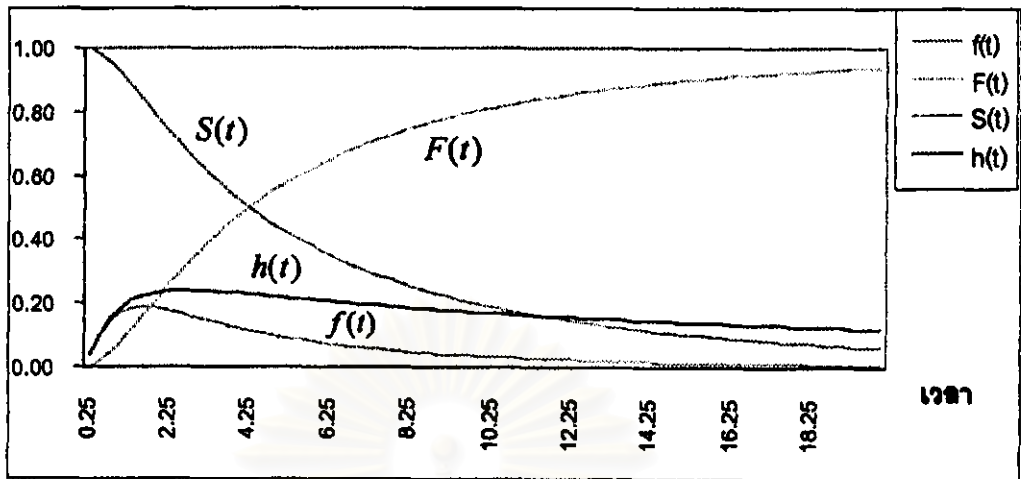
$$\mu = 1.67$$

$$\delta = 0.5$$

$$E(t) = 6$$

สำหรับรูปแบบของฟังก์ชันความหนาแน่น ฟังก์ชันการแจกแจงสะสม ฟังก์ชันการอยู่รอด และฟังก์ชันภาวะภัย ของการแจกแจงแบบลอการิทึม ได้แสดงไว้ดังรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์ของฟังก์ชัน $f(t)$, $F(t)$, $S(t)$ และ $h(t)$ เมื่อมีการแจกแจงแบบลอการิทึม

3. การแจกแจงเรโต (Pareto Distribution) มี λ และ α เป็นพารามิเตอร์

$$f(t) = \begin{cases} \alpha \lambda^\alpha (\lambda + t)^{-\alpha-1} & , t > 0, \alpha > 0, \lambda > 1 \\ 0 & , t < 0 \end{cases}$$

$$F(t) = 1 - \left(\frac{\lambda}{\lambda + t} \right)^\alpha$$

$$S(t) = \left(\frac{\lambda}{\lambda + t} \right)^\alpha$$

$$E(t) = \frac{\lambda}{(\alpha - 1)}$$

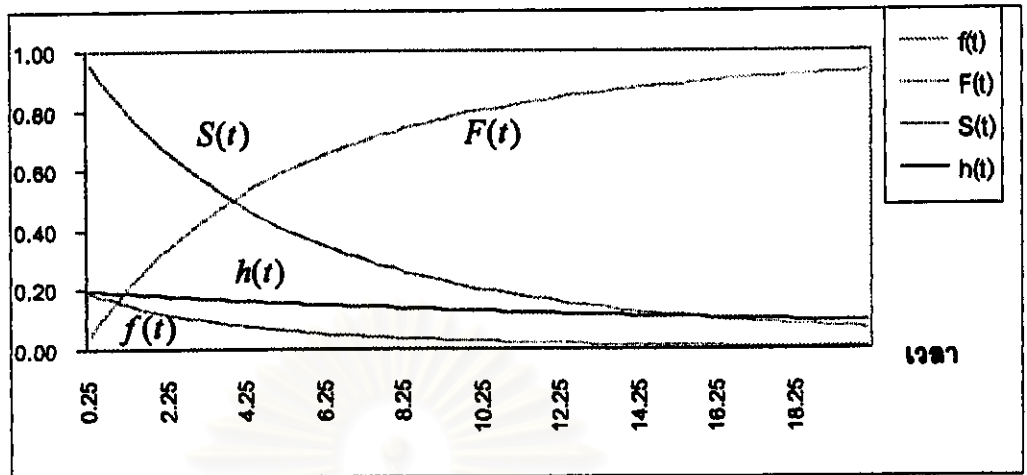
โดยกำหนดให้

$$\lambda = 24$$

$$\alpha = 5$$

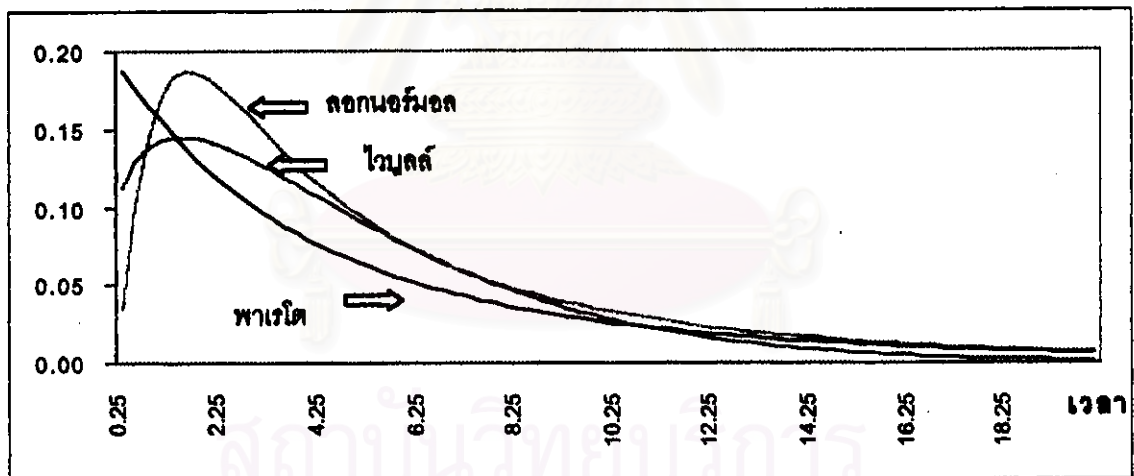
$$E(t) = 6$$

สำหรับรูปแบบของฟังก์ชันความหนาแน่น ฟังก์ชันการแจกแจงสะสม ฟังก์ชันการอยู่รอด และฟังก์ชันภาวะภัย ของการแจกแจงแบบพาราเรโต ได้แสดงไว้ดังรูปที่ 2.4

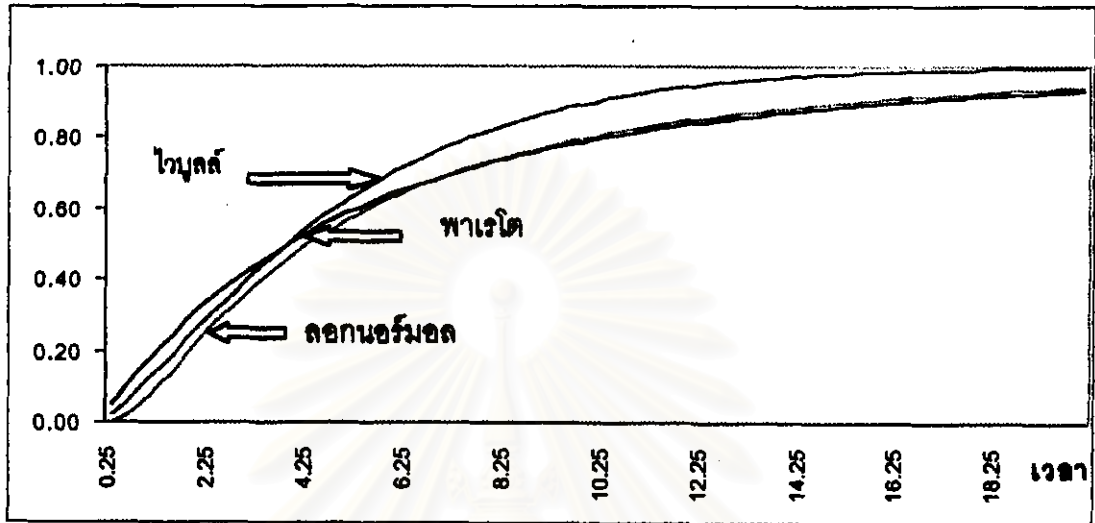
รูปที่ 2.4 แสดงความสัมพันธ์ของฟังก์ชัน $f(t)$, $F(t)$, $S(t)$ และ $h(t)$ เมื่อมีการแจกแจงแบบพาเรโต

สำหรับรูปแบบของฟังก์ชันความหนาแน่น ของการแจกแจงแบบไวบูลล์ ลอกนอร์มอล และพาเรโต ได้แสดงไว้ดังรูปที่ 2.5

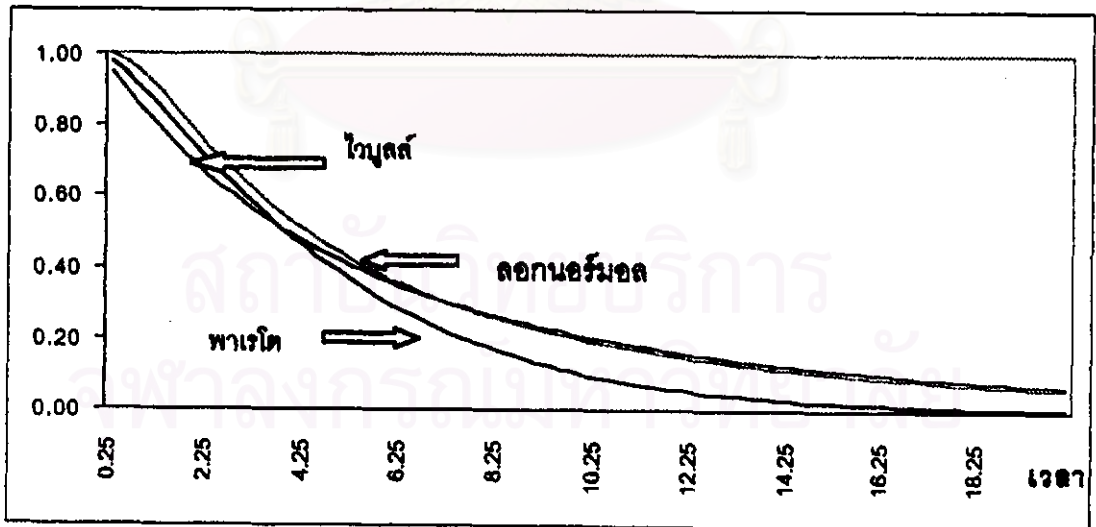
รูปที่ 2.5 เปรียบเทียบฟังก์ชันความหนาแน่นของการแจกแจงแบบไวบูลล์ ลอกนอร์มอล และพาเรโต

สำหรับรูปแบบของฟังก์ชันสะสม ของการแจกแจงแบบไวบูลล์ ลอกนอร์มอล และพาราโต ได้แสดงไว้ดังรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 เปรียบเทียบฟังก์ชันสะสมของการแจกแจงแบบไวบูลล์ ลอกนอร์มอล และพาราโต

สำหรับรูปแบบของฟังก์ชันการอยู่รอด ของการแจกแจงแบบไวบูลล์ ลอกนอร์มอล และพาราโต ได้แสดงไว้ดังรูปที่ 2.7

รูปที่ 2.7 เปรียบเทียบฟังก์ชันการอยู่รอดของการแจกแจงแบบไวบูลล์ ลอกนอร์มอล และพาราโต

2.1.3 วิธีการประมาณค่า

1. วิธีลิมิตผลคูณ (Product Limit (PL) Method)¹

วิธีลิมิตผลคูณ เป็นวิธีประมาณที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย Kaplan และ Meier ในปี ค.ศ. 1958 โดยใช้ข้อมูลจากค่าสังเกตทุกค่าซึ่งจะกำหนดเวลาที่แน่นอนในการศึกษาค่าสังเกต โดยจะแบ่งการบันทึกข้อมูลออกเป็นช่วง ในการสังเกตแต่ละครั้งจะกำหนดขอบเขตของเวลาการสังเกตแต่ละช่วง โดยที่

X_i เป็นค่าสังเกตที่ทำการศึกษา

T_i เป็นตัวแปรสุ่มของเวลาการอยู่รอด ที่มีการแจกแจงเหมือนกัน และเป็นอิสระกัน

δ_i เป็นจำนวนค่าสังเกตที่หยุดการชำระเบี้ยประกันภายในแต่ละช่วง

λ_i เป็นจำนวนค่าสังเกตที่ชำระเบี้ยประกันภายในแต่ละช่วง

n_i เป็นจำนวนค่าสังเกตทั้งหมดที่เหลืออยู่ในช่วงที่ทำการศึกษา ($n_i = \delta_i + \lambda_i$)

P_i เป็นความน่าจะเป็นที่จะอยู่รอดที่เวลา T_i โดยที่อยู่รอดมาแล้วที่เวลา T_{i-1}

จะได้ว่า

$$p_i = \Pr(T > t_i / T > t_{i-1})$$

$$\hat{p}_i = \frac{n_i - \delta_i}{n_i}$$

ดังนั้นจะได้ว่า

$$S(t_i) = \Pr(T > t_i)$$

$$= \Pr(T > t_1) \times \Pr(T > t_2 / T > t_1) \times \dots \times \Pr(T > t_i / T > t_{i-1})$$

$$= p_1 \cdot p_2 \dots p_i$$

สำหรับการประมาณจะได้ว่า

$$\hat{S}(t) = \prod_{i=1}^i \hat{p}_i \quad \text{--- (2.1)}$$

$$\hat{S}(t) = \prod_{i=1}^i \left(\frac{n_i - \delta_i}{n_i} \right) \quad \text{(2.2)}$$

¹ Kaplan EL, and Meier P. "Nonparametric Estimation from incomplete Observation," Journal of the American Statistical 53(1958) : 457-481

2. วิธีทางคณิตศาสตร์ประกันชีวิต (Actuarial Method or Life-table Estimation)²

วิธีทางคณิตศาสตร์ประกันชีวิต สำหรับวิธีการประมาณนี้จะทำการประมาณอัตราค่ากลาง(The Central Rate : m_t) ก่อน โดยจะใช้ข้อมูลจากค่าสังเกตทุกค่าซึ่งกำหนดเวลาที่แน่นอนในการศึกษาค่าสังเกต โดยจะแบ่งการบันทึกข้อมูลออกเป็นช่วง ในการสังเกตแต่ละครั้งจะกำหนดขอบเขตของเวลาการสังเกตแต่ละช่วง โดยที่

m_t เป็นอัตราค่ากลางในแต่ละช่วงที่ทำการศึกษา
จะได้ว่า

$$\hat{m}_t = \frac{\delta_t}{n_t - \frac{\delta_t}{2}}$$

ภายใต้ความสัมพันธ์ของอัตราค่ากลางและกำลังของมรณะ (Force of Mortality) เป็นค่าคงที่
จะได้ว่า

$$\begin{aligned}\mu_t &= m_t \\ p_t &= \Pr(T > t_i / T > t_{i-1}) \\ \hat{p}_t &= e^{-\hat{m}_t}\end{aligned}$$

จากการประมาณ $\hat{S}(t)$ ด้วยวิธีลิมิตผลคูณ ในสมการที่ (2.1) จะได้ว่า

$$\hat{S}(t) = \prod_{i=1}^t e^{-\hat{m}_i} \quad \text{_____} \quad (2.3)$$

3. วิธีประมาณแบบคลาสสิก (Classical Estimation Method)

วิธีประมาณแบบคลาสสิก จะกำหนดสมมติฐานว่า ผลการทดลองแต่ละผลการทดลองมีโอกาสเกิดขึ้นเท่าๆ กัน ภายใต้ผลการทดลองจำนวนจำกัด ดังนั้นจึงทำให้สามารถกำหนดนิยามของความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ A ใดๆ ได้ดังนี้

²Dick London , FSA , Survival Models and Their Estimation : ACTEX Publications Winsted and Avon, Connecticut ,1988 : 110-111.

$$P(A) = \frac{\text{จำนวนเหตุการณ์ } A \text{ จะเกิดขึ้นได้}}{\text{จำนวนวิธีทั้งหมดซึ่งการทดลองจะให้ผลการทดลองได้}}$$

ซึ่งจากแนวความคิดดังกล่าว เราสามารถประยุกต์ใช้กับการประมาณค่า p_i ได้ว่า

$$\hat{p}_i = \frac{D_i}{E_i}$$

โดยที่ D_i = จำนวนกรรมธรรม์ที่ยังชำระเบียบประกันภัยระหว่างช่วงที่ t_i และ t_{i+1}

E_i = จำนวนกรรมธรรม์ ณ ช่วงที่ t_i

$$= \sum_{i=1}^n (r_i)$$

เมื่อ r_i เป็นระยะเวลาของกรรมธรรม์ที่ i หยุดชำระเบียบประกันภัยซึ่ง $0 < r_i \leq 1$

n เป็นจำนวนกรรมธรรม์ต้นช่วงเวลา t_i

จากการประมาณ $\hat{S}(t)$ ด้วยวิธีลิมิตผลคูณ ในสมการที่ (2.1) จะได้ว่า

$$\hat{S}(t) = \prod_{i=1}^t \frac{D_i}{E_i} \quad (2.4)$$

4. วิธีนอนพาราเมตริกแบบเบส์ (Bayesian Nonparametric Method)³

วิธีนอนพาราเมตริกแบบเบส์นี้เป็นวิธีทางสถิติที่ต้องอาศัยข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา และข้อมูลหรือประสบการณ์ในอดีตเข้าช่วยในการประมาณค่า โดยจากข้อมูลหรือประสบการณ์ในอดีตนี้ทำให้สามารถประมาณการแจกแจงก่อน (Prior Distribution) ได้ และเมื่อทราบการแจกแจงก่อน และข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาแล้ว จะสามารถทราบการแจกแจงภายหลัง (Posterior Distribution) ได้ โดยจะนำการแจกแจงดังกล่าวนี้ไปใช้ในการประมาณค่าที่ต้องการ

³ Feruson Thomas S. and Eswar G. Phadia, "Bayesian Nonparametric Estimation Based on Censored Data," The Annals of Statistics 7(1979) : 163-186

ได้ ซึ่ง Susarla และ Van Ryzin เป็นผู้เสนอรูปแบบของการแจกแจงก่อนโดยกระบวนการดีริชเลต์ (Dirichlet process prior) ซึ่งรูปแบบของการแจกแจงที่นำเสนอนี้ไม่ต้องทราบการแจกแจงของฟังก์ชัน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้ $T_1, T_2, T_3, \dots, T_n$ เป็นตัวอย่างสุ่มจากฟังก์ชันการแจกแจงสะสม (Cumulative Distribution Function) F และ T_c เป็นค่าคงที่ซึ่งทราบค่า และให้

$$Z_i = \min(T_i, T_c) \quad ; i = 1, 2, \dots, n$$

ในที่นี้จะหาตัวประมาณเบสส์ภายใต้การกำหนดให้ฟังก์ชันความสูญเสียเป็นความคลาดเคลื่อนกำลังสอง (squared-error loss function)

$$I(F(t) - \hat{F}(t)) = (F(t) - \hat{F}(t))^2$$

ดังนั้น ตัวประมาณเบสส์สามารถหาได้จากการหาค่าคาดหวังของการแจกแจงภายหลังของ F เมื่อกำหนด (Z_i, δ_i)

สำหรับการประมาณค่าฟังก์ชันการอยู่รอด ด้วยวิธีตัวประมาณเบสส์โดยวิธีการประมาณที่ไม่ใช่พารามิเตอร์ในที่นี้พิจารณาการแจกแจงก่อนของ F เป็นกระบวนการนิวทรัลทางขวา (Process neutral to the right)

เมื่อ $F(t)$ เป็นฟังก์ชันการแจกแจงสุ่มที่เป็นนิวทรัลทางขวา (neutral to the right) แล้ว $F(t)$ สามารถเขียนได้ในรูปของ

$$F(t) = 1 - e^{-Y_t} \quad \text{—————} \quad (2.5)$$

โดยที่ Y_t เป็นกระบวนการซึ่งมีการเพิ่มขึ้นอย่างอิสระ (Independent increment) ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) Y_t เป็นฟังก์ชันไม่ลดลง (Nondecreasing)
- 2) Y_t ต่อเนื่องทางขวา (Right-continuous)
- 3) $\lim_{t \rightarrow 0} Y_t = 0$
- 4) $\lim_{t \rightarrow \infty} Y_t = \infty$

กำหนดให้ $S(t)$ เป็นฟังก์ชันการอยู่รอดซึ่งนิยามได้ดังนี้

$$S(t) = 1 - F(t) \quad \text{—————} \quad (2.6)$$

ดังนั้น จากสมการ (2.5) และ (2.6) จะได้ว่า การหาค่าคาดหวังของการแจกแจงภายหลังของ F เมื่อกำหนด (Z_i, δ_i) คือ การหาโมเมนต์ที่ 1 ของ Y_t เพื่อลดปัญหาการหาค่าของฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์

$$\begin{aligned} E[S(t)|(Z_i, \delta_i)] &= E[(1 - F(t))(Z_i, \delta_i)] \\ &= E[(1 - (1 - e^{-t}))|(Z_i, \delta_i)] \\ &= E[e^{-t}](Z_i, \delta_i) \end{aligned}$$

นั่นคือ $E[S(t)|(Z_i, \delta_i)] = M_i(1|(Z_i, \delta_i))$ ————— (2.7)

โดยที่ $M_i(\theta|(Z_i, \delta_i))$ เป็นฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์ภายหลัง(Posterior Moment Generating function) ของ Y_i ซึ่งในที่นี้นิยามฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์เป็น

$$M_i(\theta) = E(e^{-\theta t_i}) \text{ ————— (2.8)}$$

กำหนดให้ $u_1, u_2, \dots, u_k$ คือค่าที่แตกต่างกันของ $t_1, t_2, \dots, t_k$ โดยที่ $u_1 > u_2 > \dots > u_k$
 $\rho_1, \rho_2, \dots, \rho_k$ คือจำนวนของค่าสังเกตที่ไม่ถูกตัดทิ้งที่ $u_1, u_2, \dots, u_k$ ตามลำดับ
 $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_k$ คือจำนวนของค่าสังเกตที่มีค่าถูกตัดทิ้งที่ $u_1, u_2, \dots, u_k$ ตามลำดับ
 h_j เป็นจำนวนของ t_i ที่มีค่ามากกว่า u_j
 $j(t)$ เป็นจำนวนของ u_j ที่มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ t

ดังนั้น จะได้ว่า
$$h_j = \sum_{i=j+1}^k (\rho_i + \lambda_i) \text{ ————— (2.9)}$$

เมื่อ F เป็นฟังก์ชันการแจกแจงสุ่มที่เป็นนิเวศทางขวา และให้ $T_1, T_2, \dots, T_n$ เป็นตัวอย่างสุ่มขนาด n จาก F แล้วจะได้ว่า การแจกแจงภายหลังของ F เมื่อกำหนดข้อมูล (Z_i, δ_i) จะเป็นนิเวศทางขวา^๑ และมีฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์ภายหลังของ Y_i เป็น

$$M_i(\theta|(Z_i, \delta_i)) = \frac{M_i(\theta + h_{j(u)})}{M_i(h_{j(u)})} \cdot \prod_{i=1}^{(u)} \left[\frac{M_u(\theta + h_{i-1})}{M_u(h_{i-1})} \cdot \frac{C_u(\theta + h_i + \lambda_{i, \rho_i})}{C_u(h_i + \lambda_{i, \rho_i})} \cdot \frac{M_u(h_i)}{M_u(\theta + h_i)} \right] \text{ — (2.10)}$$

โดยที่ ถ้า u เป็นจุดที่กำหนดไว้ล่วงหน้าของ Y_i

$$C_u(\alpha, \beta) = \int_0^\infty e^{-\alpha s} (1 - e^{-s})^\beta dG_u(s) \text{ ————— (2.11)}$$

และ ถ้า u ไม่ได้เป็นจุดที่กำหนดไว้ล่วงหน้าของ Y_i

$$\begin{aligned} C_u(\alpha, \beta) &= \int_0^\infty e^{-\alpha s} (1 - e^{-s})^{\beta-1} dH_u(s) \quad \text{ถ้า } \beta \geq 1 \\ &= 1 \quad \beta = 0 \text{ ————— (2.12)} \end{aligned}$$

^๑ Doksum, K., "Tailfree and neutral random probabilities and their posterior distribution," The Annals of Probability 2(1974): 183-201.

เมื่อ S เป็นค่าที่เพิ่มขึ้นของ Y , ที่ u , นั่นคือ $S = Y_t - Y_{t-1}$
 $G_u(s)$ เป็นการแจกแจงก่อนของ S ที่ u
 $H_u(s)$ เป็นการแจกแจงภายหลังของ S ที่ u เมื่อกำหนด $T = u$

ดังนั้น จากสมการ (2.7) และ (2.10) จะได้ว่า

$$M_t(1|(Z_t, \delta_t)) = \frac{M_t(1+h_{j(t)})}{M_t(h_{j(t)})} \cdot \prod_{i=1}^{j(t)} \left[\frac{M_u^-(1+h_{i-1})}{M_u^-(h_{i-1})} \cdot \frac{C_u(1+h_i + \lambda_{i, \rho_i})}{C_u(h_i + \lambda_{i, \rho_i})} \cdot \frac{M_u(h_i)}{M_u(1+h_i)} \right] \quad (2.13)$$

และเมื่อกำหนดให้

$$R_t(h) = \frac{M_t(h+1)}{M_t(h)} \quad (2.14)$$

$$r_u(\alpha, \beta) = C_u(\alpha+1, \beta) / C_u(\alpha, \beta) \quad (2.15)$$

ดังนั้น $E[S(t)|(Z_t, \delta_t)] = M_t(1|(Z_t, \delta_t))$

$$\hat{S}(t) = R_t(h_{j(t)}) \prod_{i=1}^{j(t)} \frac{R_u^-(h_{i-1})}{R_u^-(h_i)} \cdot r_u(h_i + \lambda_{i, \rho_i}) \quad (2.16)$$

กำหนดให้

$$Y_t = \lim_{s \rightarrow 1} Y_s$$

$M_u^-(\theta)$ เป็นฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์ (Moment Generating Function) ของ Y_t^-

$M_t(\theta)$ เป็นฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์ (Moment Generating Function) ของ Y_t

โดยที่ ฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์ของ Y , สามารถเขียนให้อยู่ในรูป

$$M_t(\theta) = e^{\int_0^{\gamma(t)} (e^{-\theta} - 1) dN(z)} \quad (2.17)$$

เมื่อ $\gamma(t)$ เป็นฟังก์ชันต่อเนื่องที่ไม่ลดลง ที่มี $\lim_{t \rightarrow -\infty} \gamma(t) = 0$ และ $\lim_{t \rightarrow +\infty} \gamma(t) = +\infty$

$N(z)$ เป็นฟังก์ชันต่อเนื่องที่ไม่ลดลงซึ่งเป็นตัววัด (measure) ใดๆ บน $(0, \infty)$

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการแจกแจงก่อนเป็น 2 แบบ คือ

4.1 แบบกระบวนการดิริชเลต์ (Dirichlet Process)

ในที่นี้พิจารณากระบวนการดิริชเลต์ $\mathcal{D}(\alpha)$ ซึ่ง Susarla และ Van Ryzin เป็นผู้นำเสนอ โดยกำหนดให้ α เป็นฟังก์ชันต่อเนื่องทางขวาที่ไม่ลดลง (nondecreasing right-continuous) บนจำนวนจริง (R) โดยมี $\lim_{t \rightarrow 0} \alpha(t) = 0$ และ $\lim_{t \rightarrow \infty} \alpha(t) = \alpha(R) < \infty$

เมื่อ $\mathcal{D}(\alpha)$ เป็นฟังก์ชันการแจกแจงสุ่มที่เป็นนิวัตลทางขวาแล้ว จะสามารถเขียนฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์ของ Y_t ได้ในรูป

$$\begin{aligned} M_t(\theta) &= \frac{\Gamma(\alpha(R))}{\Gamma(\alpha(t))\Gamma(\alpha(R)-\alpha(t))} \int_0^{\infty} e^{-(\alpha(R)-\alpha(t)+\theta)y} (1-e^{-y})^{\alpha(t)-1} dy \\ &= \frac{\Gamma(\alpha(R))\Gamma(\alpha(R)-\alpha(t)+\theta)}{\Gamma(\alpha(R)-\alpha(t))\Gamma(\alpha(R)+\theta)} \\ &= e^{\int_0^{\infty} (e^{-y}-1)dN_t(y)} \end{aligned} \quad (2.18)$$

โดยที่ $dN_t(z) = \frac{e^{-\alpha(R)z}(e^{-\alpha(t)z} - 1)}{z(1-e^{-z})} dz$

เมื่อ $0 < \alpha(t) < \alpha(R)$ และจากฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์ของ Y_t ในสมการที่ (2.18) กำหนดให้มีการแจกแจงเป็น $H(\alpha(t), \alpha(R) - \alpha(t))$ ดังนั้น สำหรับ $s < t$ จะได้ว่า

$$Y_t - Y_s \in H(\alpha(t) - \alpha(s), \alpha(R) - \alpha(t))$$

โดยที่สามารถหาค่าของฟังก์ชัน R และ r ได้นั้นคือ จากสมการ (2.14) และ (2.18) จะได้

$$R_t(h) = \frac{\alpha(R) - \alpha(t) + h}{\alpha(R) + h} \quad (2.19)$$

และสำหรับการหาค่า $r_u(a, b)$ จะแยกพิจารณา 2 กรณีคือ

1. เมื่อ u เป็นจุดที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า (Prior fixed point) ของ Y_t

ดังนั้น u จะเป็นจุดที่ไม่ต่อเนื่องของ α และถ้าให้ $\Delta(u) = \alpha(u) - \alpha^-(u)$ แล้วฟังก์ชันการแจกแจงก่อนของ $Y_u - Y_u^-$ คือ $H(\Delta(u), \alpha(R) - \alpha(u))$ และจากสมการ (2.11) และ (2.18) จะได้

$$C_u(a, b) = \frac{\Gamma(\alpha(R) - \alpha(u) + \Delta(u))\Gamma(\alpha(R) - \alpha(u) + a)}{\Gamma(\alpha(u))\Gamma(\alpha(R) - \alpha(u))\Gamma(\alpha(R) - \alpha(u) + \Delta(u) + a + b)} \quad (2.20)$$

ดังนั้น

$$r_*(a, b) = \frac{\alpha(R) - \alpha(u) + a}{\alpha(R) - \alpha(u) + \Delta(u) + a + b} \quad (2.21)$$

1. เมื่อ u ไม่ใช่จุดที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า ของ Y , สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (2.20) โดยพิจารณาที่ $\Delta(u) = 0$ และ $b = 0$

ดังนั้นค่าคาดหวังภายหลังของ $S(t)$ เมื่อการแจกแจงก่อนของ F เป็นกระบวนการดิริชเลต์จะคำนวณได้จาก

$$E(S(t) / (Z_i, \delta_i)) = \frac{\alpha(R) - \alpha(t) + h_{j(t)}}{\alpha(R) + n} \cdot \prod_{i=1}^{j(t)} \frac{(\alpha(R) - \alpha^-(u_i) + h_{i-1})(\alpha(R) - \alpha(u_i) + h_i + \lambda_i)}{(\alpha(R) - \alpha(u_i) + h_i)(\alpha(R) - \alpha^-(u_i) + h_i + \lambda_i + \rho_i)} \quad (2.22)$$

ให้

$$K = \prod_{i=1}^{j(t)} \frac{(\alpha(R) - \alpha^-(u_i) + h_{i-1})(\alpha(R) - \alpha(u_i) + h_i + \lambda_i)}{(\alpha(R) - \alpha(u_i) + h_i)(\alpha(R) - \alpha^-(u_i) + h_i + \lambda_i + \rho_i)}$$

จากสมการ (2.22) พบว่า ถ้า u_i เป็นจุดที่เกิดการตัดทิ้งของข้อมูล (Censoring Point) แล้วจะได้ว่า $\rho_i = 0$ และทำให้ $h_{i-1} = h_i + \lambda_i$ ดังนั้น

$$K = \prod_{i=1}^{j(t)} \frac{(\alpha(R) - \alpha(u_i) + h_i + \lambda_i)}{(\alpha(R) - \alpha(u_i) + h_i)}$$

และเมื่อ u_i ไม่ใช่จุดการตัดทิ้งของข้อมูล จะได้ว่า $\lambda_i = 0$ และทำให้ $h_{i-1} = h_i + \rho_i$ ดังนั้น

$$K = 1$$

นั่นคือสามารถคำนวณฟังก์ชันการอยู่รอดจากค่าคาดหวังภายหลังของ $S(t)$ เมื่อการแจกแจงก่อนของ F เป็นกระบวนการพีริชเลต์ ดังนี้

$$E(S(t) / (Z_i, \delta_i)) = \frac{\alpha(R) - \alpha(t) + h_{j(t)}}{\alpha(R) + n} \cdot \prod_{i=1}^{j(t)} \frac{(\alpha(R) - \alpha(u_i) + h_i + \lambda_i)}{(\alpha(R) - \alpha(u_i) + h_i)} \quad (2.23)$$

ในทางปฏิบัติแล้ว จะต้องมีการกำหนดการแจกแจงก่อนการทดลอง (Prior guess) ของ $S(t)$ โดยนำความรู้จากข้อมูลในอดีตมาช่วยในการตัดสินใจ และเพื่อเป็นประโยชน์ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ โดยที่การแจกแจงก่อนการทดลองของ $S(t)$ สำหรับกระบวนการพีริชเลต์ สามารถคำนวณได้ดังนี้คือ

$$E(S(t)) = \frac{\alpha(t)}{\alpha(R)}$$

ถ้าให้การแจกแจงก่อนการทดลองของ $S(t)$ คือ $S_0(t)$ และ $\alpha(R)$ เป็นขนาดตัวอย่างก่อนการทดลอง (Prior sample size) แล้วจะได้ว่า

$$\alpha(t) = S_0(t) \cdot \alpha(R) \quad (2.24)$$

4.2 แบบกระบวนการโฮโมจีเนียสอย่างง่าย (Simple Homogeneous Process)

กำหนดให้ Y_t เป็นกระบวนการโฮโมจีเนียสอย่างง่ายสามารถเขียนฟังก์ชันที่ให้โมเมนต์ของ Y_t ได้ดังนี้

$$M_t(\theta) = \exp \left[\gamma(t) \int_0^{\infty} (e^{-z\theta} - 1) e^{-\alpha} (1 - e^{-z})^{-1} dz \right] \quad (2.25)$$

$$dN(z) = e^{-\alpha} (1 - e^{-z})^{-1} dz$$

ถ้าให้

$$\begin{aligned} \varphi(\alpha, \beta, N) &= \int_0^{\infty} e^{-(\alpha+\tau)z} (1 - e^{-z})^{\beta-1} dz \\ &= \Gamma(\alpha+\tau)\Gamma(\beta) / \Gamma(\alpha+\beta+\tau) \quad (2.26) \end{aligned}$$

กรณีที $\beta = 1$ จะได้ว่า

$$\varphi(\alpha, 1, N) = \frac{\Gamma(\alpha + \tau)}{\Gamma(\alpha + 1 + \tau)} = \frac{1}{\alpha + \tau}$$

จากสมการที่ (2.12) และ (2.14) เราสามารถเขียนให้อยู่ในรูปของ $\varphi(\alpha, \beta, N)$ ได้ดังนี้

$$C_r(\alpha, \beta) = \varphi(\alpha, \beta, N) / \varphi(0, 1, N) \quad \text{ถ้า } \beta \geq 1$$

$$= 1 \quad \beta = 0 \quad \text{_____ (2.27)}$$

ดังนั้นจะได้ว่า

$$R_t(h) = e^{-\gamma(t)\varphi(h, 1, N)}$$

$$R_t(h) = e^{-\gamma(t)/(h+\tau)} \quad \text{_____ (2.28)}$$

นั่นคือสามารถคำนวณฟังก์ชันการอยู่รอดจากค่าคาดหวังภายหลังของ $S(t)$ เมื่อการแจกแจงก่อนของ F เป็นกระบวนการไฮโมจีเนียลอย่างง่าย ดังนี้

$$E(S(t) / (Z_t, \delta_t)) = e^{-\frac{\gamma(t)}{h_{j(t)} + \tau}} \prod_{i=1}^{j(t)} \left[e^{\frac{\gamma(t) \times (h_{i-1} - h_i)}{(h_{i-1} + \tau)(h_i + \tau)}} \left(\frac{h_i + \lambda_i + \tau}{h_i + \lambda_i + \delta_i + \tau} \right) \right] \quad \text{_____ (2.29)}$$

ในทางปฏิบัติแล้ว จะต้องมีการกำหนดการแจกแจงก่อนการทดลอง (Prior guess) ของ $S(t)$ โดยนำความรู้จากข้อมูลในอดีตมาช่วยในการตัดสินใจ และเพื่อเป็นประโยชน์ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ โดยที่การแจกแจงก่อนการทดลองของ $S(t)$ สำหรับกระบวนการไฮโมจีเนียลอย่างง่าย สามารถคำนวณได้ดังนี้คือ

$$E(S(t)) = M_r(1) = e^{-\gamma(t)/\tau} \quad \text{_____ (2.30)}$$

ดังนั้นถ้าให้การแจกแจงก่อนการทดลองของ $S(t)$ คือ $S_0(t)$ แล้วจะได้ว่า

$$S_0(t) = e^{-\gamma(t)/\tau} \quad \text{_____ (2.31)}$$

และเมื่อกำหนดค่าให้กับพารามิเตอร์ τ จะสามารถคำนวณค่าพารามิเตอร์ $\gamma(t)$ สำหรับทุกค่าของ t ได้ดังนี้

$$\gamma(t) = -\tau \log S_0(t) \quad \text{_____ (2.32)}$$